

Deneyim Paylaşımı Sharing Experience

COVID-19 ile Mücadelede Hemşireler

Güler AĞGÜN¹

Ülkemizde ilk COVID-19 vakası 11 Mart 2020'de saptanmıştır. Bu tarihten beri ülke genelinde pandemi hastaneleri belirlenmiştir. Bu pandemi hastanelerinin birinde 3.basamak yoğun bakımda hemşire olarak çalışmaktayım. Hastalarımın her şeyden üstün ve değerli olduğu bilinciyle bu pandemi sürecinde özveriyle çalışan sağlık çalışanlarından sadece bir tanesiyim. Bu virüs tüm dünyayı etkisi altına almaya devam ederken biz hemşireler bu mücadelede ön safta olmaya devam etmekteyiz. Pandemi hastanesinde çalışmayı bu süreçte mesleki eğitimimin ve meslek etiğimin temelini oluşturan insan varlığının tek ve önemli oluşu, iyi hemşirelik bakımı sunulmasından dolayı kıymetli buluyorum. Yalnız bu süreçte değil her zaman birey sağlığına önem vermemiz ve mesleğe başlamadan etmiş olduğumuz hemşirelik anında her türlü durumda geliştirdiğim anlayış ve becerilerimle hastalarımın bakacağıma vermiş olduğum sözden dolayı bu süreçte hasta bakmanın diğer zamanlardan hiçbir farkının olmadığını da bilincindeyim. Karşımızdaki düşmanın yeni oluşu ve onun hakkındaki bilgilerimizin yetersizliği bizler için stres kaynağı olmuştur. Daha önce virüsün görüldüğü Avrupa ülkeleri gibi olmaktan korkuyorduk. Fakat ilk pozitif vakalarımızı almaya başladığımızda bizdeki stres bir miktar azaldı. Bu süreçte hastalarımız tekli negatif basıncın olduğu izole odalarda tedavi edilmeye başlandı. Kullanılan malzemeler hastaya özel, hasta odası dışına çıkarılmamakta ve ortak malzeme kullanımına izin verilmemektedir. İleri yaş ve eşlik eden kronik hastalığı bulunan hastaların bu virüs ile savaşları daha kritik olmaya devam etmektedir. Verdiğimiz mücadelede hastalarımızı kaybetmenin üzüntüsünü de yaşamaktayız.

Bilinci açık hastalarımız bu virüsten dolayı anksiyeteli ve korkulular. Yoğun bakım kabulleri sırasında ben de ölecek miyim diye yürek burkan soruları, yavrum siz melek hemşirelersiniz beni de lütfen iyileştirin sözleri ya da entübe etmeye hazırlandığımız hastaların gözlerime yalvarır şekilde bakmaları ve ellerimi sıkıca tutup bırakmamaları hafızamdan silinmemektedir. Ziyaretçi kısıtlaması olduğundan hastalar içe kapanarak yalnızlık hissine kapılmaktadırlar. Ailelerinden ayrı olmak, onları görememek, yanlarında gelen eşyalarını kimseye verememek kendilerini kimsesiz hissetmeleri en çok hastaları üzen durumlar arasındadır. Ayrıca koruyucu ekipman içinde bizleri tanıyamadıklarını ve yüzümüzü görmedikleri için kendilerini kötü hissettiklerini ifade etmektedirler. İyileşip servise taburculuğu yapılacak hastaların serviste tek kalamamalarından ve onlara refakat eden birinin olmamasından dolayı yoğun bakımda yatış sürelerinin uzaması onları üzen diğer sebeplerden sadece bir kaçıdır. Fakat bizler onların bir nebze de olsa kendilerini iyi hissetmeleri için sürekli odalarına girip, ellerini tutup yüzlerini okşayarak ve yanlarında olduğumuzu ifade ederek kendilerini yalnız hissetmemelerini sağlamakta ve rahatlatmaktayız. Bu süreçte Avrupa'daki birçok ülkede yaşlılar bakım evlerinde yalnız başlarına ölüme bırakılırken ülkemizde yoğun bakım ünitelerinde en iyi tedavilerle kaliteli hemşirelik bakımı sunularak servise taburcu edilmektedir. Alnımızdan damlayan her ter hastalarımızı hayatta tutmak için verdiğimiz mücadelenin alın teri... Hastalarımızı kaybetmediğimiz ya da iyileştirip taburcu ettiğimiz her nöbet bizlere bayram sevinci gibi.

¹ Hemşire Ankara Şehir Hastanesi 3. Basamak Genel Yoğun Bakım, Ankara, Türkiye, E-mail: gulernagn@gmail.com, Tel: +90 501 911 62 54, ORCID: 000-0001-9995-6034
Geliş Tarihi: 19 Mayıs 2020, Kabul Tarihi: 19 Mayıs 2020
Atıf/Citation: Ağgün G. COVID-19 ile Mücadelede Hemşireler. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2020; 7 (Özel Sayı): 77-78.

COVID-19 krizinin dünya genelinde sağlık hizmetleri üzerinde yoğun baskı yaşattığı bu dönemde biz çalışanlar olarak da zorlu süreçlerden geçmekteyiz. Çalışma ekiplerinde bazı değişiklikler ile hekim-hemşire oryantasyon sürecinin bozulması ekip karmaşasına neden olmaktadır. Sürecin başladığı ilk haftalarda koruyucu ekipman ile ilgili sıkıntılar yaşanmış, zamanla bu sıkıntılar çözüme kavuşmuştur. Hemşireliğin en önemli ve en temel rollerinden olan bakım verici rolü dolayısıyla hastayla birebir ilgilenmesi hemşirelerde psikolojik ve fiziksel yönden bir takım sorunlara da neden olmaktadır. 24 saatlik shiftler halinde çalışmak, çalışma alanlarında ki artmış iş yükü ile zaman kavramını unutmak ve yeterli dinlenme alanlarının bulunmaması bizler için diğer zorlayıcı faktörler arasında olmaya devam etmektedir. Koruyucu ekipmanlardan olan tulumun bedenlerimize göre büyük olması çalışırken rahat hareket edemememize neden olmaktadır. Hasta odalarına girmeden önceki koruyucu ekipmanları giymek ve çıktıktan sonra çıkarmak ve yıkanmak süre olarak çok vakit almakta ve daha çok yormaktadır. Koruyucu ekipmanların yapısından dolayı içinde uzun süre kalmak, daha çok terlemeye neden olmakta ve çoğu zaman yoğunluktan dolayı ıslanan formalar yenileriyle değiştirilememektedir. Kirlenen formaların hastanede yıkanamamasından dolayı eve götürülmesi ailelerimizi enfekte etmek açısından korkutmaktadır. Sürekli takmakta olduğumuz maskeler boğaz kuruluklarına, yüzde yara izlerine; el yıkamanın artmış olması da ellerimizin derilerini soyulmasına neden olmaktadır. Kimilerimizin haftalarca evine gidememesi, çocuğunu, sevdiklerini, ailesini görememesi, kimilerimizin ise aynı evde yaşadığı aile üyelerinden kendini izole etmesi, uyku düzenlerimizin bozulması, sürekli kabuslar görmek bizleri psikolojik olarak çok yormaktadır. Beraber çalıştığımız çalışma arkadaşlarımızın enfekte olması ve onların da hastaneye yatırılması bizleri en derinden etkilemektedir. Korkumuz bize bulaşması değil, çevremizdeki insanlara ve ailemize virüsü bulaştırıp onlara zarar vermektir.

Dünya Sağlık Örgütü'nün hemşirelik mesleğinin önemi nedeniyle 2020 yılını hemşire yılı ilan etmesi ve ardından pandemi ile mücadelede hemşirelerin önemi. Tüm dünyada ve ülkemizde isimlerimiz bilinmeyebilir fakat tüm meslektaşlarımızın azim ve sabırla vermiş olduğu mücadelede göstermiş olduğu kahramanlıklar asırlar boyunca unutulmayacaktır. Safiye Hüseyin'in Çanakkale'de gösterdiği kahramanlık bugün ülkemizin her bir köşesinde de kendini tecelli etmektedir.

Çıkar Çatışması: Bildirilmemiştir.

Finansal Destek: Yoktur.

Yazar katkıları:

Çalışma dizaynı: GA

Veri Toplama/Veri Analizi: GA

Makale yazımı: GA

Conflict of Interest: Not reported.

Funding: None.

Author contributions:

Study design: GA

Data collection and analyses: GA

Drafting manuscript: GA